

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

11.11.2020

Asia:
VN/16027/2020-MMM-1

Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta.

Bioenergia ry:n näkökulmasta olennainen lähtökohta maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden arvioinnin kannalta on, että maankäyttösektori on Suomessa erittäin tiiviisti kytkeytynyt energiasektoriin erityisesti metsätalouden ja -teollisuuden sivuvirtojen kautta. Vuonna 2019 Suomen energiankulutuksesta katettiin 31 % biopolttoaineilla, josta suurin osa (28 %) oli puupolttoaineita. Lisäksi energiaturpeella katettiin 4 % energiankulutuksesta. Siksi on tärkeää arvioida myös sektorien välistä ”sektori-integraatiota” eli sekä energiasektorin politiikkatoimien vaikutuksia maankäyttösektorilla kuin myös maankäyttösektorin ilmastotoimien vaikutukset energiasektorin toimintaan. AFRY:n laatiman [Energiateollisuuden tiekartan taustaraportin \(2020\)](#) vähähiiliskenaariossa sähkön ja kaukolämmöntuotannon puupolttoaineiden kysynnän arvioidaan kasvavan 11 TWh vuosien 2017 - 2035 välillä. Maankäyttösektorin ilmastotoimilla voidaan vaikuttaa siihen, että tämä kasvava kysyntä suuntautuu Suomessa oikein niin talouden, työllisyyden kuin ympäristönkin näkökulmasta. Energiaturpeen käyttö on puolestaan rajusti supistumassa jo lähivuosina.

Bioenergia ry:ssä haluamme kehittää alamme niin, että Suomessa on maailman parhaat edellytykset tuottaa biomassaan perustuvia kestäviä ja jopa hiilinegatiivisia tuotteita. Tavoittelemme toiminnassa mahdollisimman korkeaa jalostusarvoa sekä vientiä ja tuemme energiaomavaraisuutta, energian toimitus- ja huoltovarmuutta, työllisyyttä ja aluetaloutta. Toimimme yhdessä jäsentemme kanssa osana bio- ja kiertotaloutta, jossa energiaa otetaan talteen sivuvirroista.

Pidämme hyvänä, että Suomi pyrkii aktiivisin toimin lisäämään maankäyttösektorilla nettomääräisiä hiilinieluja ja että huomiota kiinnitetään hiilinielujen kasvattamisen lisäksi maankäyttösektorin päästöjen vähentämiseen. Tuemme myös ilmastomuutokseen varautumisen ja sopeutumistoimien integroimista poikkileikkaavasti toimenpidekokonaisuuteen.

Painotamme että erilaisia toimenpiteitä on arvioitava kokonaiskestävyyden näkökulmasta. Tavoitteena tulee olla toimenpiteiden laaja (positiivinen) vaikuttavuus ja kustannustehokkuus sekä uuden liiketoiminnan mahdollistaminen ja edesauttaminen. Luonnonvarakeskuksen ylläpitämän [biotalous](#)

[tilinpidon](#) perusteella on selvää, että nykyisen teollisuustuotannon taloustilanteesta riippumaton väheneminen pelkästään hakkuiden vähentämiseksi ja hiilinielujen lisäämiseksi lyhyellä aikavälillä olisi kansantaloudelle vahingollista. Toimenpidekokonaisuudessa on löydettävä parempia keinoja, joita asetuksessa onkin tunnustettu useita. Vahva tietopohja ja monipuolinen vaikutusarviointi ovat avainasemassa toimenpiteiden valinnassa ja kehittämisessä.

Toimenpidekokonaisuudessa selvitettäisiin myös heikkotuottoisten ja aktiivisen käytön ulkopuolella olevien ojitettujen alueiden uudelleen vettämisen ilmastohyödyt ja edistettäisiin kosteikkojen perustamista. Myös näiltä osin on tarve vahvistaa tietopohjaa. Monivaikutteisten kosteikkojen perustamista tulisi edistää näin jo pelkästään siksi, että metsitystuesta on päätetty mutta läheskään kaikki alueet eivät metsitettäviksi sovellu esim. maanomistuksen ja kuivatustilanteen takia.

Asetusluonnos mahdollistaa sen 4§:n mukaan hyvin erilaisten toimenpiteiden rahoittamisen varsin yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi suhteellisen lyhyellä aikavälillä. Luonnoksessa jää avoimeksi, kuinka rahoitusta lopulta suunnataan ja tavoitteisiin pääsemistä mitataan esimerkiksi tutkimustoiminnan, konkreettisten, lyhyen aikavälin toimenpiteiden ja virkamiesten palkkaamisen välillä. Jos rahoitus olisi kohdennetumpaa ja kriteerit tarkemmin määriteltäviä, toimenpidekokonaisuuden arviointi ja seuranta olisi helpompaa ja läpinäkyvämpää. Toivomme, että toimenpidekokonaisuutta jatkossa kehitetään tähän suuntaan, kuten esimerkiksi Luken vaikuttavuusarvioiden ja jatkotyön osalta on suunniteltu.

Esityksen mukaan hiilikompensaatioiden ja hiilimarkkinoiden soveltuvuutta tukemaan ilmastotavoitteita selvitettäisiin ja kehitettäisiin. Bioenergia ry pitää tärkeänä, että Suomessa tehtävissä kokeiluissa hyödynnetään kansainvälistä ja kansallista kokemusta kompensaatioista ja hiilimarkkinoista mukaan lukien myös muilla sektoreilla saadut kokemukset. Maankäyttösektorilla päästöjen ja nielujen seurannan, todentamisen ja raportoinnin lisäksi tärkeitä kysymyksiä ovat myös hiilen pysyvyys ja tähän liittyvät sopimusjärjestelyt, mahdollinen hiilivuoto sekä toimenpiteiden vaikutukset teollisuuteen ja energiasektoriin.

Ystävällisin terveisin,
Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry